

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **S. N.**, narozená dne „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2018, č. j. „X“, o starobním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 6. 2018, č. j. „X“, **se zrušuje pro vadu řízení** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 111 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 6. 2018, č. j. „X“, (dále jen „žalobou napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 3. 2018, č. j. „X“, kterým byla zamítnuta její žádost o zvýšení starobního důchodu přiznaného rozhodnutím České

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 5. 2012 podle ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) ve výši 10 782 Kč měsíčně.

Žaloba

2. Žalobkyně v podané žalobě zrekapitulovala stručně průběh předmětného správního řízení. Zdůraznila, že žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí své rozhodnutí neodůvodnila odkazem na žádné ustanovení příslušných právních předpisů a nevypořádal se řádně s obsahem její námitky, ve které se žalobkyně dovolávala ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění s poukazem na dobu jejího studia na střední škole v Polsku.
3. Žalobkyně zdůraznila, že žalovaná na svých internetových stránkách má k dobám pojištění získaným v členských zemích EU uvedeno: *„Získá-li žadatel pouze české doby pojištění, resp. nebyl pojištěn podle právních předpisů jiných členských států, posuzuje se nárok na důchod výhradně podle českých právních předpisů.“* Žalobkyně trvala na tom, že byla pojištěna výhradně v České republice, zde byla plátcem pojištění a podle české legislativy jí byl vyměřen starobní důchod. Žalobkyně trvala na tom, že v jejím případě mělo být na dobu studia pohlíženo jako na náhradní dobu pojištění. Zdůraznila, že za náhradní dobu pojištění se má považovat doba soustavné přípravy na budoucí povolání na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole, a to po dobu prvních 6 let tohoto studia po dosažení věku 18 let, pokud byla získána v období před 1. 1. 2010.
4. Žalobkyně zdůraznila, že za minulého režimu každý, kdo ukončil základní vzdělání, buď pracoval, nebo se připravoval na své budoucí povolání. Kdyby pracovala, ovlivnilo by to výši jejího důchodu, neměla by tedy být trestána za skutečnost, že studovala.

Vyjádření žalované k podané žalobě

5. Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě zdůraznila, že pro posouzení nároku na započtení doby studia pro výpočet nároku na starobní důchod je podstatná skutečnost, zda byla žalobkyně ke studiu v cizině vyslána Ministerstvem školství. Studenti, kteří byli vysláni ke studiu v cizině ministerstvem, byli v souladu s vyhláškou č. 102/1952 Sb. a zákonem č. 101/1967 Sb. důchodově pojištěni. Ovšem v případě žalobkyně tomu tak nebylo. Dále žalovaná zdůraznila, že polský nositel pojištění na předepsaném formuláři E205 nepotvrdil, dobu studia žalobkyně na jeho území jako dobu pojištění získanou podle polských právních předpisů, třebaže žalobkyně předložila Osvědčení škol vyššího sekundárního vzdělávání W. Witosa w Nawojowé, Polsko, ze dne 29. 6. 2017, sp. zn. ZSP-S-4213-7/2017.
6. Žalovaná zdůraznila, že pro hodnocení doby studia žalobkyně v Polsku je určujícím ustanovení § 13 odst. 2 věta druhá zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 425/2003 Sb., v němž je upraveno pravidlo pro hodnocení dob studia získaných před 1. 1. 1996. Dále uvedla, že na věc dopadá rovněž ustanovení § 8 odst. 1 písm. f) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“) ve spojení s § 11 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. 12. 1995, kde je stanoveno, že českým občanům se hodnotí doba studia v zahraničí, pokud nevyplývá něco jiného z mezinárodních smluv. Současně žalovaná zdůraznila, že je nutné mít na paměti, že Česká republika je od 1. 5. 2004 členským státem EU, a platí tedy aplikační přednost Nařízení ES 1408/71 před smlouvami. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Žalovaná uvedla, že vzhledem k tomu, že nárok na starobní důchod žalobkyni vznikl dne 31. 5. 2012, bylo nutné na její případ aplikovat ustanovení § 13 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2003. Tedy v následujícím znění: „*Za dobu pojištění se považují též doby zaměstnání získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem; jde-li však o dobu zaměstnání v cizině před 1. květnem 1990, hodnotí se tato doba, jen pokud bylo za ni zaplacené pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.*“ Z uvedeného dle žalobkyně vyplývá, že doba studia žalobkyně v cizině v letech 1969 až 1972 byla dobou zaměstnání podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. f) a § 11 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení a jeho prováděcího předpisu vyhlášky č. 149/1988 Sb., ve znění účinném před 1. 5. 1990, s modifikací provedenou v ustanovení § 169a zákona o sociálním zabezpečení a podle ustanovení § 1 a § 24 vyhlášky č. 149/1988 Sb. Dle žalobkyně jedinou podmínkou pro hodnocení této doby bylo občanství České republiky.
8. Žalovaná uzavřela, že považuje za prokázané, že žalobkyně nebyla ke studiu v Polsku vyslána Ministerstvem školství, že polský nositel pojištění na předepsaném formuláři E205 dobu studia žalobkyně na jeho území nepotvrdil jako dobu pojištění získanou podle polských právních předpisů a že § 13 zákona o důchodovém pojištění nelze na případ žalobkyně aplikovat, neboť doba studia se považuje za dobu náhradní pouze tehdy, pokud byla získána po 31. 12. 1995, a to navíc za předpokladu, že podle § 21 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění bylo vydáno rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že je toto studium postaveno na roveň studia v České republice.
9. S ohledem na výše uvedené žalovaná uvedla, že trvá na svém rozhodnutí.

Replika žalobkyně

10. Na vyjádření žalované reagovala žalobkyně replikou, ve které uvedla, že se narodila v Polsku jako polská občanka. V Polsku ukončila povinnou základní školní docházku a následně studovala střední školu. Trvala na tom, že byla pojištěna podle polských právních předpisů. Dne 1. 3. 1972 nastoupila na základě Polsko Československé smlouvy do práce v České Třebové. Následně již bydlela a pracovala výhradně v České republice. České občanství získala v roce 1980. Z výše uvedeného žalobkyně dovozovala, že se na její případ mají vztahovat výhradně české právní předpisy a doba studia má být hodnocena stejně jako v případě jiných občanů České republiky. Trvala na tom, že v době studia byla cizí státní příslušnicí a následně 40 let byla zaměstnána výhradně v České republice. Zdůraznila, že každý český důchodce má do doby pojištění zahrnutou dobu přípravy na budoucí povolání. V jejím případě by tomu nemělo být jinak.

Posouzení věci soudem

11. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně ani žalovaná se po řádném poučení, že může vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřily.
12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ustanovení § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

13. Primárně se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Obligatorní obsahovou částí správního rozhodnutí je v souladu s § 68 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., soudní řád, (dále jen „správní řád“) odůvodnění. Pouze v případech, kdy správní orgán prvního stupně vyhověl všem účastníkům v plném rozsahu, nemusí být podle § 68 odst. 4 správního řádu odůvodnění do správního rozhodnutí zařazeno. Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo vyhověno žádosti žalobkyně, byl prvoinstanční správní orgán podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu povinen uvést v odůvodnění všechny skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, jakož i úvahy, kterými byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, včetně vymezení právní předpisů, podle kterých při posouzení věci postupoval. Jinými slovy to znamená, že z odůvodnění rozhodnutí musí být patrné, proč správní orgán považoval námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považoval skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné či jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Je třeba si uvědomit, že smyslem odůvodnění správního rozhodnutí je doložit správnost čímž i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného správního rozhodnutí, neboť podle ust. § 2 odst. 1 správního řádu má správní orgán postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Přesvědčivé odůvodněné správní rozhodnutí posiluje důvěru veřejnosti a zejména pak účastníků správního řízení ve správnost rozhodování správního orgánu, což mnohdy vede k dobrovolnému plnění ukládaných povinností. Vedle toho řádně odůvodněné rozhodnutí napomáhá rovněž k naplnění zásady procesní ekonomie upravené v ust. § 6 odst. 1, odst. 2 správního řádu, popř. představuje významné vodítko pro účastníka řízení při jeho rozhodování, zda využije oprávnění podat proti správnímu rozhodnutí řádný či mimořádný opravný prostředek, popř. správní žalobu.
14. V daném případě bylo spornou otázkou posouzení doby studia žalobkyně v Polsku v době od 1. 9. 1969 do 1. 3. 1972. V prvostupňovém rozhodnutí bylo k této otázce uvedeno: „*K době studia na území Polska od 1. 9. 1982 do 1. 3. 1972 nemůže být pro výši starobního důchodu přihlédnuto. K hodnocení doby studia v Polsku je příslušný polský nositel důchodového pojištění ZUC Nowy Sacz. Podle sdělení polského úřadu není doba studia ve smyslu polských právních předpisů dobou pojištění.*“ V žalobou napadeném rozhodnutí je pak k dané věci uvedeno: „*K námitkám účastníka řízení ohledně doby studia na území Polska od 1. 9. 1969 do 1. 3. 1972 ČSSZ uvádí, že nemohlo být pro výši starobního důchodu přihlédnuto, neboť k hodnocení doby studia v Polsku je příslušný polský nositel důchodového pojištění. Podle sdělení polského úřadu není doba studia ve smyslu polských právních předpisů dobou pojištění. Lze proto konstatovat, že námitky ze dne 3. 4. 2018 proti rozhodnutí ze dne 22. 3. 2018 shledala ČSSZ jako nedůvodné a rozhodnutí ČSSZ ze dne 14. 5. 2012 zůstává i nadále v platnosti.*“
15. Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že prvostupňové rozhodnutí i žalobou napadené rozhodnutí jsou zcela nepřezkoumatelná, neboť jejich odůvodnění neobsahují žádné odkazy na právní předpisy, na základě kterých správní orgán dospěl ke svým závěrům, ani jakými úvahami byl veden při aplikaci právních předpisů. Tento nedostatek se žalovaná Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pokusila odstranit až v rámci vyjádření k podané žalobě, kde uvedla alespoň nějaké odkazy na právní úpravu. Ovšem na tomto místě musí soud zdůraznit, že tímto postupem již nemohla žalovaná odstranit vadu žalobou napadeného rozhodnutí, neboť obsah vyjádření k žalobě nemůže odstranit nepřezkoumatelnost odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

16. Pro úplnost soud podotýká, že ani z vyjádření k žalobě plně nevyplývají veškeré rozhodné skutečnosti. Například není z vyjádření žalované patrné, proč je k hodnocení doby studia žalobkyně příslušný polský nositel pojištění, z jakého důvodu je nesprávný názor žalobkyně, že se na její případ mají aplikovat výhradně vnitrostátní právní předpisy a jaký vliv na posouzení věci má komunitární úprava obsažená v nařízení Rady (ES) 1408/71, o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství. Dále soud podotýká, že z vyjádření žalované k žalobě vyplývá, že pro případné posouzení studia v cizině je rozhodné dosažení věku 18 let. Žalobkyně se narodila dne „X“. Sporné období studia je v rozmezí od 1. 9. 1969 do 1. 3. 1972. Studium žalobkyně po dosažení 18 let věku tedy trvalo od 1. 2. 1972 do 1. 3. 1972, tedy jeden kalendářní měsíc. Z žalobou napadeného rozhodnutí pak není nijak patrné, že by se otázkou dopadu věku žalobkyně na věcné posouzení jejího nároku žalovaná jakkoli zabývala.
17. S ohledem na výše uvedené soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a současně podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
18. Žalobkyně měla v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalované povinnost zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 111 Kč. Tato částka odpovídá poštovnému vynaloženému žalobkyní na podání učiněná v průběhu řízení před soudem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 24. února 2021

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)